NN 132/2017 (29.12.2017.), Uputa za provedbu Odluke o obveznoj pričuvi

HRVATSKA NARODNA BANKA

3057

Na temelju članka 43. stavka 2. točke 9. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/2008. i 54/2013.) i točke XVIII. Odluke o obveznoj pričuvi (»Narodne novine«, br. 136/2015. i 55/2016.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

UPUTU

ZA PROVEDBU ODLUKE O OBVEZNOJ PRIČUVI

Uvod

1. Ovom se Uputom u svrhu provedbe Odluke o obveznoj pričuvi uređuju sadržaj, popunjavanje i dostavljanje obrazaca za obračun obvezne pričuve te pobliže uređuju osnovica za obračun obvezne pričuve i način obračuna, izdvajanja i održavanja obvezne pričuve.

2. Obveznici dostavljanja obrazaca iz točke 1. ove Upute, odnosno obveznici obračuna, izdvajanja i održavanja obvezne pričuve jesu kreditne institucije iz stavka 1. točke II. Odluke o obveznoj pričuvi (u nastavku teksta: banke).

3. Obvezna pričuva obračunava se, izdvaja i održava u skladu s rokovima koji su propisani Odlukom o obveznoj pričuvi (u nastavku teksta: Odluka).

4. Svi pojmovi definirani Odlukom imaju isto značenje u ovoj Uputi.

5. Obračun obvezne pričuve sastavlja se na priloženim obrascima **KOP 1** i **DOP 1,** koji se nalaze u prilogu ove Upute i njezin su sastavni dio i koje dostavljaju sve banke.

6. Obrazac **KOP 1** sastoji se od dva dijela:

KOP 1/1, koji obuhvaća obračun kunskog dijela obvezne pričuve i

KOP 1/2, koji sadržava tablicu prikaza ukupnih dnevnih stanja svih instrumenata kunske osnovice za sve dane obračunskog razdoblja.

7. Obrazac **DOP 1** sastoji se od dva dijela:

DOP 1/1, koji obuhvaća obračun deviznog dijela obvezne pričuve i

DOP 1/2, koji sadržava tablicu prikaza ukupnih dnevnih stanja svih instrumenata devizne osnovice za sve dane obračunskog razdoblja.

8. Obračun održavanja obvezne pričuve sastavlja se na priloženim obrascima **KOP 2** i **DOP 2,** koji se nalaze u prilogu ove Upute i njezin su sastavni dio i koje dostavljaju sve banke.

9. Ostali podaci vezani uz održavanje deviznog dijela obvezne pričuve dostavljaju se na priloženom obrascu **DOP 3,** koji se nalazi u prilogu ove Upute i njezin je sastavni dio.

Obrazac **DOP 3** sastoji se od tri dijela:

DOP 3/1, koji sadržava popis banaka preko kojih štedne banke održavaju devizni dio obvezne pričuve i koji dostavljaju samo štedne banke

DOP 3/2, koji sadržava popis štednih banaka za koje se održava devizni dio obvezne pričuve i koji dostavljaju samo banke koje održavaju devizni dio obvezne pričuve za štedne banke i

DOP 3/3, koji sadržava popis država i kreditnih institucija na koje glase likvidna devizna potraživanja u razdoblju održavanja deviznog dijela obvezne pričuve i koji dostavljaju sve banke, osim štednih banaka.

10. Svi podaci koji se navode u obrascima KOP 1, KOP 2, DOP 1, DOP 2 i DOP 3 iskazuju se u kunama (bez lipa), a svi postoci iskazuju se na dva decimalna mjesta.

11. Ispunjene obrasce KOP 1, KOP 2, DOP 1, DOP 2 i DOP 3 banke su obvezne dostaviti u Hrvatsku narodnu banku (u nastavku teksta: HNB) do 12 sati na dan obračuna obvezne pričuve.

12. Radni dani su dani od ponedjeljka do petka, a neradni subota, nedjelja i blagdani.

Ako je propisani dan obračuna i/ili valute namire obvezne pričuve neradni, obveza koja se mora izvršiti na taj dan prenosi se na prvi sljedeći radni dan.

U izračune koji se odnose na razdoblje obračuna osnovice i održavanja obvezne pričuve uključuju se svi dani, radni i neradni.

Obračun obvezne pričuve

13. U osnovicu za obračun obvezne pričuve uključuju se instrumenti navedeni od red. br. 1 do 20 u obrascima KOP 1/1 i DOP 1/1.

Instrumenti su definirani Uputom za statističko i bonitetno izvješćivanje, koja je sastavni dio Odluke o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

Dnevno stanje svakog instrumenta iz obrasca KOP 1/1 i DOP 1/1 utvrđuje se u skladu sa slogom AA (iz Upute za statističko i bonitetno izvješćivanje), uz obilježje »Vrsta iznosa«: 1 + 2 – 7 + 8 + 10 + 12.

Tako utvrđeno dnevno stanje svakog instrumenta izračunava se agregirano za sve protustranke, pri čemu se isključuju HNB i banke.

Iznimno, ako je Uputom za statističko i bonitetno izvješćivanje propisano da se za određeni instrument navodi sama izvještajna institucija kao protustranka, uključuje se i iznos koji se odnosi na izvještajnu instituciju kao protustranku.

Za izračun dnevnog stanja svakog instrumenta u obrascu KOP 1 primjenjuje se obilježje »Valuta«: kuna. Pritom se posebno izračunava dnevno stanje svakog instrumenta u kunama, uz obilježje »Indeksacija«: instrumenti koji nisu indeksirani i u kunama s valutnom klauzulom, uz obilježje »Indeksacija«: jednosmjerna i dvosmjerna valutna klauzula.

Za izračun dnevnog stanja svakog instrumenta u obrascu DOP 1 primjenjuje se obilježje »Valuta«: sve valute osim kune.

U obrasce KOP 1/1 i DOP 1/1 unosi se prosječno dnevno stanje svakog instrumenta u obračunskom razdoblju, izračunato prema kriterijima opisanima u ovoj točki.

U obrasce KOP 1/2 i DOP 1/2 unosi se ukupno stanje svih instrumenta za svaki dan obračunskog razdoblja, izračunato prema kriterijima opisanima u ovoj točki.

14. Odbitne stavke za potrebe obračuna osnovice obvezne pričuve jesu sredstva primljena od protustranaka navedenih pod red. br. 23 u obrascu KOP 1/1, odnosno pod red. br. 22 u obrascu DOP 1/1, u iznosu u kojem su uključena u instrumente od red. br. 1 do 20 iz obrasca KOP 1/1 i DOP 1/1 i izračunata prema pravilima iz točke 13.

Ako nisu primljena od protustranaka navedenih pod red. br. 23 u obrascu KOP 1/1, odnosno pod red. br. 22 u obrascu DOP 1/1, odbitna su stavka i sredstva depozita primljena na ime pomoći područjima stradalima od elementarnih nepogoda, uključujući i sredstva solidarnosti za otklanjanje posljedica ratnih razaranja, koja se posebno iskazuju pod red. br. 24 u obrascu KOP 1/1, odnosno pod red. br. 23 u obrascu DOP 1/1.

15. Kunski odnosno devizni dio obvezne pričuve izračunava se zasebno, u skladu s formulama navedenima u obrascima KOP 1 i DOP 1.

Izdvajanje kunskog dijela obvezne pričuve

16. Kunski dio obvezne pričuve obračunat za izdvajanje u skladu s obrascem KOP 1/1 izdvaja se kod HNB-a prenošenjem tih sredstava na račun izdvojene obvezne pričuve što ga vodi HNB.

Valuta namire kunskog dijela obvezne pričuve jednaka je danu obračuna obvezne pričuve.

17. Ako je kunski dio obvezne pričuve izdvojen u prethodnom obračunskom razdoblju veći od kunskog dijela obvezne pričuve obračunate za izdvajanje u tekućem razdoblju, HNB će vratiti banci razliku između tih dvaju iznosa. U protivnom banka će na račun izdvojene obvezne pričuve uplatiti razliku između obračunatoga kunskog dijela obvezne pričuve za izdvajanje u tekućem razdoblju i kunskog dijela obvezne pričuve izdvojenog u prethodnom razdoblju.

Održavanje kunskog dijela obvezne pričuve

18. Kunski dio obvezne pričuve obračunat za održavanje u skladu s obrascem KOP 1/1 iskazuje se na obrascu KOP 2 u skladu s instrumentom A0201, koji je definiran Uputom za statističko i bonitetno izvješćivanje, uz obilježje »Valuta«: kuna i obilježje »Vrsta iznosa«: 1 + 2 – 7 + 8 + 10 + 12.

Održavanje deviznog dijela obvezne pričuve

19. Devizni dio obvezne pričuve obračunat za održavanje u skladu s obrascem DOP 1/1 iskazuje se na obrascu DOP 2, pri čemu se u održavanje uključuju instrumenti navedeni u stupcima od 2 do 12, koji su definirani Uputom za statističko i bonitetno izvješćivanje.

Dnevno stanje svakog instrumenta navedenog u obrascu DOP 2 utvrđuje se u skladu sa slogom AA (iz Upute za statističko i bonitetno izvješćivanje), uz obilježje »Valuta«: sve valute osim kune i obilježje »Vrsta iznosa«: 1 + 2 – 7 + 8 + 10 + 12.

Za instrumente A0206, A0209, A0231, A0301, A0302, A0303 i A0304 uključuju se protustranke koje pripadaju sektoru nerezidenta: 1210, 1220 i 1311.

Za instrumente A0301, A0302, A0303 i A0304 uključuje se obilježje »Portfelj«: TRG, FOS, FOB, FOP i ATR.

Za instrumente A0301, A0302, A0303 i A0304, obilježje »Portfelj«: FOB, FOP i ATR te za instrumente A0206, A0209 i A0231 uključuje se dio s preostalim rokom dospijeća do tri mjeseca.

Uključujući ograničenja navedena u ostalim stavcima ove točke, za instrument A0206 prikazuju se dva odvojena stanja, podijeljena prema obilježju »Izvorno dospijeće«, pri čemu prvo stanje (A0206 a) uključuje modalitet »000«, a drugo stanje (A0206 b) modalitet »001« i sve ostale modalitete.

Dnevno stanje utvrđeno prema navedenim kriterijima u ovoj točki izračunava se agregirano za sve protustranke iz navedenih sektora i iskazuje u kunama primjenom srednjeg tečaja HNB-a koji vrijedi za pojedini dan.

20. Odgovarajući rejting država i kreditnih institucija prema kojima banka ima likvidna devizna potraživanja pojašnjen je u Prilogu A ove Upute.

21. Obrazac **DOP 3/1** ispunjavaju samo štedne banke, koje svoju obvezu održavanja deviznog dijela obvezne pričuve izvršavaju preko neke druge banke ili banaka.

Štedna banka ispunjava obrazac DOP 3/1 u kojem navodi:

1. nazive banaka preko kojih je održavala devizni dio obvezne pričuve i

2. prosječne iznose deviznog dijela obvezne pričuve koji su održani preko pojedine banke kao i za sebe.

Štedna banka banci preko koje ispunjava obvezu održavanja deviznog dijela obvezne pričuve dostavlja pisani nalog da se željeni iznos deponira kod inozemne banke s odgovarajućim rejtingom u skladu s Odlukom. Banka koja održava devizni dio obvezne pričuve za račun štedne banke dužna je u cijelosti provesti nalog štedne banke za koju održava devizni dio obvezne pričuve.

Štedna banka ne ispunjava obrasce DOP 3/2 i DOP 3/3.

22. Osim vlastite obveze održavanja deviznog dijela obvezne pričuve banke (osim podružnica iz EU-a definiranih u točki II. stavku 1. alineji 2. Odluke) mogu održavati devizni dio obvezne pričuve i za račun štednih banaka.

Banka koja devizni dio obvezne pričuve održava za račun štednih banaka ispunjava obrazac DOP 3/2, na kojem navodi:

1. nazive štednih banaka za koje je održavala devizni dio obvezne pričuve i

2. prosječne iznose deviznog dijela obvezne pričuve koje je održala za račun pojedine štedne banke kao i za sebe.

Završne odredbe

23. Danom stupanja na snagu ove Upute prestaje važiti Uputa za provedbu Odluke o obveznoj pričuvi (»Narodne novine«, br. 140/2015., 59/2016. i 100/2016.).

24. Prvi obračun obvezne pričuve u skladu s ovom Uputom banke su obvezne dostaviti HNB-u 14. veljače 2018. za obračunsko razdoblje od 1. do 31. siječnja 2018. te za razdoblje održavanja od 10. siječnja do 13. veljače 2018.

25. Ova Uputa objavljuje se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 14. veljače 2018.

Uputa br.: 349-020/12-17/BV
Zagreb, 19. prosinca 2017.

Guverner
Hrvatske narodne banke
Boris Vujčić, v. r.

PRILOG A

ODGOVARAJUĆA KREDITNA OCJENA DRŽAVA I KREDITNIH INSTITUCIJA PREMA KOJIMA BANKA IMA DEVIZNA POTRAŽIVANJA

1. U svrhu održavanja deviznog dijela obvezne pričuve likvidna devizna potraživanja iz točke VIII. stavka 3. alineje 1. Odluke moraju glasiti na države članice OECD-a ili kreditne institucije u tim državama koje je barem jedna od propisanih međunarodnih agencija ocijenila odgovarajućom kreditnom ocjenom. Odgovarajuća kreditna ocjena za državu i kreditnu instituciju u koju se ulaže minimalno je (propisani uvjeti, propisane kreditne ocjene):

Standard & Poor's AA –

FitchRatings AA –

Moody's Aa3

2. Banke mogu deponirati devizna sredstva radi održavanja deviznog dijela obvezne pričuve kod podružnica čije matične kreditne institucije ispunjavaju propisane uvjete ako se podružnica nalazi u državi koja također ispunjava uvjet kreditne ocjene.

3. Banke samostalno prate kretanje kreditne ocjene država u sastavu OECD-a i kreditnih institucija u tim državama te obavljaju usklađivanje deponiranja deviznih sredstava radi održavanja deviznog dijela obvezne pričuve u skladu s propisanom ocjenom rejtinga država i kreditnih institucija.

4. Ako određena država i/ili kreditna institucija naknadno, nakon izvršenog deponiranja deviznih sredstava u skladu s Odlukom, dobije lošiji rejting od propisanoga, banka je dužna izvršiti deponiranje deviznih sredstava u drugu državu i/ili kreditnu instituciju s odgovarajućim rejtingom najkasnije nakon isteka roka dospijeća depozita.

5. Banke u obračun održavanja deviznog dijela obvezne pričuve uključuju i plasmane u vrijednosne papire stranih država te stranih kreditnih institucija (središnjih banaka i banaka) pod uvjetom:

• da je strana država, izdavatelj vrijednosnog papira, članica OECD-a koja je ocijenjena minimalno propisanom kreditnom ocjenom

• da se strana središnja banka, izdavatelj vrijednosnog papira, nalazi u državi članici OECD-a koja je ocijenjena minimalno propisanom kreditnom ocjenom i

• da strana banka, izdavatelj vrijednosnog papira i država članica OECD-a u kojoj se banka nalazi udovoljavaju propisanim uvjetima.

6. U obračun održavanja deviznog dijela obvezne pričuve ne mogu se uvrstiti devizna potraživanja koja na bilo koji način služe kao kolateral za zaduživanje u zemlji ili u inozemstvu.

